

**Feladatmegoldási idő változása kombinatív képességre irányuló fejlesztőkísérlet
elő- és utótesztje során 3. évfolyamosok körében**

Korom Erzsébet
SZTE Neveléstudományi Intézet

Szabó Zsófia Gabriella
SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: feladatmegoldási idő; fejlesztés; kombinatív gondolkodás

Az online tesztelés terjedésének köszönhetően a logfájlok elemzése új lehetőséget teremt az adatelemzésben, így, többek között, lehetővé válik a tesztel és annak feladataival töltött idő vizsgálata. A tesztelési és feladatmegoldási idővel kapcsolatos kutatások (pl. Csíkos, 2013; Goldhammer és mtsai, 2014; Kinyó, 2015; Kinyó és Dancs, 2015; Vidákovich 2014a, 2014b; Vígh, Sominé, Thékes és Vidákovich, 2015) a teszt egyes részeivel töltött idővel, a feladatmegoldási idő és a teljesítmény kapcsolatával, a teszt során a feladatmegoldási idő változásával, valamint a feladatmegoldói hatékonysággal is foglalkoznak. Azonban nincsen tudomásunk olyan hazai vizsgálatról, ami fejlesztőkísérlet elő- és utótesztje kapcsán elemezte volna az időadatokat. Kutatásunk célja megismerni, hogy a tesztel és annak feladataival töltött idő, annak a teljesítménnyel való kapcsolata és a feladatmegoldói hatékonyság hogyan alakult egy kísérlet elő- és utómérése során a kísérleti és a kontrollcsoport körében. Többek között feltételezzük, hogy az utómérés során, a teszt ismerőssége okán mindkét csoport tagjai kevesebb időt töltenek a feladatokkal, valamint a két mérés között a fejlesztéssel összefüggésben eltérően alakul a két csoport idővel kapcsolatos feladatmegoldó viselkedése. Vizsgálatunk mintáját egy 2014 őszi megvalósult kísérletben részt vevő három budapesti iskola hét osztálya adja ($N_{\text{kísérleti}}=92$, $N_{\text{kontroll}}=74$), akik az elő- és utómérés során ugyanazt az online kombinatív tesztet (Csapó és Pásztor, 2015) töltötték ki. A teszt megbízhatósága más vizsgálathoz hasonlóan (l. Vidákovich, 2014b) a feladatmegoldási idő esetében alacsonyabbnak bizonyult (Cronbach- α előmérés=0,62, utómérés=0,69), mint a teljesítmény mérésében (Cronbach- α előmérés=0,79, utómérés=0,80). Az előteszt feladataival a kísérleti csoport tagjai szignifikánsan ($t=3,11$; $p<0,01$) kevesebb idő töltek, mint a kontrollcsoport tagjai (22,1 és 26,0 perc), az utóteszt esetén nincs számottevő különbség ($t=1,83$; $p=0,07$) az eredményekben (17,7 és 19,4 perc). Második alkalommal mind a kísérleti ($t=5,73$; $p<0,01$), mind a kontrollcsoportnak ($t=8,19$; $p<0,01$) lényegesen kevesebb időbe telt a teszt megoldása. Eltérő viselkedésre utalhat, hogy míg a kísérleti csoport esetében az előmérés eredményének varianciáját magyarázza az idő (13,2%), addig a kontrollcsoportnál az utómérésben tapasztalható szignifikáns, 10,5%-os hatás. További elemzési lehetőség az egyes feladattípusok, kombinatív műveletek szerinti feladatmegoldó hatékonyság összehasonlítása a két csoportnál az elő- és utómérésben. Kutatásunk lehetővé teszi, hogy részletesebb képet kapjunk a kombinatív gondolkodás fejleszthetőségéről az időadatok alakulása révén. Eredményeink hozzájárulhatnak a tanulók feladatmegoldó viselkedésének és gondolkodásának alaposabb megismeréséhez, valamint az online tesztelés során nyert háttér adatok elemzési módszereinek fejlesztéséhez.

Az előadás elkészítését a Magyar Tudományos Akadémia Tantárgy-pedagógiai Kutatási Programja támogatta.